

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

<p>»OBRTNI VESTNIK« Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka Din 2.—</p>	<p>GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE</p> <p>Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.</p>	<p>Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.</p> <p>Številka pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.</p>
---	--	---

XVIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 15. avgusta 1935.

Štev. 8.

Čuvajmo ugled pokreta

Prav dobro se zavedamo, da živimo v času moralne dekadence, ko resnične vrline, značaj, poštenost in zasluge za splošno dobro kotirajo na družabni borzi zelo nizko.

Nešetokrat smo naglašali, da so današnja gospodarska kriza in ostale neprijetnosti, ki jih doživljamo vsak dan, zelo tesno povezane z moralnim padcem vseh družabnih slojev. Ako torej želimo uspešno boriti se proti gospodarski krizi, moramo istočasno vzporedno odstranjevati tudi moralno krizo in delovati v korist moralne regeneracije naše družbe. Brez morale ni medsebojnega zaupanja, a brez zaupanja ni dela. Temu vprašanju je tudi sedanja kraljevska vlada poklonila največjo pozornost, a v svojem volilnem proglašenju je dala nekatere tozadevne mere že tudi naslutiti.

Doslej smo vedno z veseljem ugotavljali in naglašali, da je morala še najbolj ohranjena pri srednjih slojih, pri malih ljudeh, ki jim tudi mi obrtniki pripadamo. To je dejstvo, ki ga je nemogoče utajiti, a mi smo ga že nešetokrat naglašali in z dokazi podkrepili.

Le tej moralni zavesti in izredni požrtvovalnosti posameznikov je uspelo, da je obvarovan naš dober glas in da je ugled našega pokreta z vsemi njegovimi ustanovami dvignjen na dostojno višino.

Kljub vsemu pa se vendar v našem pokretu v zadnjem času pojavljajo nekateri slučajji, ki jih v interesu samega pokreta nikakor ne smemo prezreti, ker smo rabili dolga leta napornega in požrtvovalnega dela, dokler smo ustvarili vse ono, kar sedaj nekateri nepoučeni ali zlobni posamezniki skušajo uničiti in osmešiti.

S temi našimi besedami nikakor ne želimo meriti na objektivno in dobrohotno kritiko našega dela, ker smo se nasprotno vedno veselili vsake poštene presoje. Objektivna in dobrohotna kritika je koristna, ker je dokaz zrelosti, moči in solidnosti našega pokreta. Nihče ni brez napak, vsak človek ki dela, mora tudi grešiti, Vsakdo med nami želi sebi in svoji družini najboljše, pa vendar v življenju in svojem delu stori napake, ki se pozneje pogosto hudo maščujejo. Z našimi besedami nismo tedaj mislili na objektivno in dobrohotno kritiko, pač pa na napade na obrtniške ustanove in obrtniške voditelje, ki nesebično, idealno in požrtvovalno v teh ustanovah delajo, a napadi nanje nimajo ničesar skupnega z objektivnostjo, resnico in moralno.

Te napade moramo ostro zavrniti že zaradi tega, ker jih prireajo ljudje, ki ideološko nikdar niso doumeli našega pokreta in ki mi-

slijo, da so obrtniki le oni, ki nosijo raztrgane hlače s sedmimi različnimi zakrpami. Ti ljudje so v večini slučajev obrtniški pokret in obrtniške ustanove doslej vedno le izrabljali za svojo osebno korist, a nikdar niso v tem pokretu tudi vsaj skromno sodelovali. Njihove menice mora Zanatska banka odpisovati. V večini slučajev ti ljudje sploh ne plačujejo dolžnih doprinosov svojim obrtniškim društvom, niti svojim sekcijam, niti niso naročniki kateregakoli obrtniškega lista.

Nezadovoljstvo v teh ljudeh se poraja večinoma zaradi tega, ker jim niso mogle biti izpolnjene nekatere želje, čijih izpolnitev bi v samem bistvu bila nasprotujoča interesom obrtniškega pokreta in obrtniških ustanov. V večini slučajev je neposreden vzrok njihovega nezadovoljstva ta, ker jim niso bila odobrena zaprosena posojila pri Zanatski banki, ker za ista niso mogli nuditi niti najmanjšega jamstva.

V svoji neobjektivnosti ti ljudje mislijo, da člani upravnega odbora Zanatske banke morejo deliti kredite komur in kakor hočejo. Znano pa je, da je mnoga posojila, ki jih je Zanatska banka svoječasno dala tem ljudem, morala kasneje odpisati.

Nihče ne osporava, niti tega ne more storiti, da je stanje naših obrtnikov danes težko. Promet je docela nazadoval. Ni dela, ne zasluzka. Toda vendar mora vsakdo, ki je tekom zadnjih let zasledoval delo obrtniških voditeljev ali pa pri delu morda tudi sam sodeloval, priznati, da so storjeni vsi mogoči napor, da se sedanje stanje obrtnikov izboljša, dasi je seveda drugo vprašanje uspeh

tega dela. Zavedati se namreč moramo, da ni vse odvisno od obrtniških voditeljev in obrtniških ustanov. Obrtniki, ki poslušajo naše nasprotnike in jim slede, naj dobro premislijo, če jim oni, ki iz dneva v dan klevetajo sedanje voditelje in sedanje delo, morejo nuditi več jamstva za trezno in resno delo in tudi za uspehe v korist obrtniškega stanu.

Obrtniki, ki mislijo, da je tako lahko odstraniti krizo, ki so v njo globoko zašli vsi stanovi in vsi narodi sveta, so silno naivni. Največji umi sveta se pečajo leta in leta s problemom, kako bi rešili sedanjo gospodarsko krizo in obvarovali svet pred njenimi posledicami, toda uspehov še vedno ni. Vse to je prav dobro znano oni borni peščici ljudi, ki zloračljajo današnji težki položaj in pozivajo obrtnike v borbo proti lastnim, najzaslužnejšim tovarišem in obrtniškim ustanovam. O demagogiji tega dela v podrobnostih ne želimo govoriti, ker jo naši tovariši prav dobro poznajo. Ti ljudje, ki v svoji podlosti ne poznajo meja, se sami prav dobro zavedajo svojih laži in ne verjamejo niti sami besedam, ki z njimi slepijo obrtnike. Obrtniški stan se je od nekdanj odlikoval po visoki moralni in bi se ti ljudje morali zavedati, da so se docela izigrali in da nimajo pravice igrati še kakršnokoli vloge pri obrtniškem pokretu.

Prezirajmo take obrtnike in varujmo ugled svojega stanu, dobro se zavedajoč, da je borba proti današnji krizi silno težka in da jo moremo rešiti le z enotnostjo in slogom, a ne z zburjanjem nezaupanja do lastnih ljudi in do lastnih ustanov!

(»Zanatlija«)

Iz organizacij

Združenje zidarskih mojstrov v Mariboru je imelo nedavno svojo redno letno skupščino, ki so ji prisostvovali delegati iz celega obširnega področja bivše mariborske oblasti. Skupščino je vodil predsednik g. Lašič Vinko in pozdravil navzoče zastopnike oblasti in ustanov gg. dr. Milana Senekoviča kot obrtnega referenta, Julija Novaka v zastopstvu Okrožnega odbora in Zbornice za TOI in Ignacija Založnika kot obrtnega nadzornika. Poročila funkcionarjev so dokazala, da je združenje imelo mnogo dela in da je vsestransko skušalo kar najbolj mogoče koristiti svojim članom. Na predlog predsednika nadzorstvenega odbora g. Jordana je bil računski zaključek soglasno sprejet, a odboru je bila podeljena razrešnica. Z umestnimi in stvarnimi predlogi so nastopili gg. Rojs iz Ljuto-

mera, ki je zahteval članske legitimacije za člane združenja in tudi za polirje, g. Macun iz Ptuja, ki je navedel drastične primere, kako nekatere oblasti izvršujejo razna zidarska dela v lastni režiji s šušmarji, kar je vredno največje graje, g. Novak iz Maribora in drugi. Kako težak je položaj naših zidarjev dokazuje že dejstvo, da je združenje samo vložilo nad 200 prijav zaradi šušmarstva, iz česar bo vsakdo razumel, kakšna je borba legalnih obrtnikov proti nelegalnim, ki jim odjedajo kruh in zaslužek. Po debati, ki so vanjo posegali še nekateri člani, je predsednik Združenja g. Lašič posrečeno in zanimivo zborovanje zaključil.

Obrtniki, sodelujte pri našem listu!

Gospodarski paradoks

Iz »Glasnika dolžnikov«, ki je nedavno pričel izhajati v Beogradu, posnemamo:

»Nikakor ne trpi le kmet, ker se z velikimi težavami borimo tudi mi v mestih. Če je že kmet potreben pomoči, smo je potrebni prav tako tudi mi meščani, ki nikakor nismo večji grešniki.

Človek sem docela svobodnega poklica. Rojen v Beogradu, tod živim in delam. S svojim delom vzdržujem sebe in družino, svoje otročiče. Pod stara leta seveda ne bom imel nobene pokojnine. Do svetovne vojne je moja obrt polnih deset let cvetela in sem tudi nekaj zaslužil, prihranil. Odločil sem se, da sebe in otročiče za bodočnost vsaj malo preskrbim in sem v Beogradu 1929. leta sezidal stanovanjsko hišo v vrednosti enega milijona. Ker moji prihranki niso zadoščali, a dela sem tedaj imel dovolj, sem se pri hipotekarnih bankah zadolžil za 450.000 Din, a z delom sem seveda nadaljeval in varčeval. Računal sem, da bom dolgove lahko poplačal, saj mi bo hiša dajala dohodek, ki mi bo zadoščal za odplačevanje dolgov in nekaj obresti navrgel tudi na pol milijona mojega vložnega prihranka. Sprvse se je zgodilo, kakor sem računal. Letno sem imel 90.000 Din čistih dohodkov, a za obresti in obroke sem porabil 60.000. Poleg tega sem tudi s svojim delom imel letnih 30.000 Din čistega dobička in smo lepo shajali. A danes?

Danes dosegajo dohodki, ki mi jih prinese hiša, komaj 45.000 Din, a za obroke in obresti rabim 52.000. V svoji delavnici nimam nobenega čistega dobička, marveč komaj shajam iz dneva v dan. Časih niti za družinico ne zadoščam. Davek seveda še vedno redno plačujem za delavnico in hišo, dočim mi za odplačevanje gotovina že primanjkuje. Čim dobim od najemnikov denar za stanovanja, ga skoraj sproti porabim, ker je dela v delavnici vedno manj.

Zdaj mi svetujte, kaj naj storim?! Hotel sem to hišo, svojo bedo in skrb prodati, toda mi se računski nikakor ne ujemajo. Danes je vredna komaj še pol milijona, torej polovico vsote, ki sem jo zanjo izdal. Če jo prodam, bom sicer res poplačal dolgove, toda meni ne bo ostala niti para. Vsi bodo dobili povrnjene kapitale, ki sem jih v poslojpe

vložil, samo jaz ne bom dobil ničesar. Ves moj prihranjeni denar je propadel in se vprašam, zakaj in kako? Moji upniki na posojeni denar še danes zahtevajo obresti in jih seveda tudi dobe, jaz pa sem izgubil celo glavnico. Na obresti ne smem niti pomisliti. Mar ni tudi moj denar bil prav takšen, kakor njihov in mar nismo vsi skupaj sporazumno kakor delničarji vložili denar v moje stanovanjsko poslojpe, z isto željo, da z njim nekaj zaslužimo. Kako je vendar to, da je njihov denar zdaj nedotaknjen, nasprotno celo povečan z velikimi obrestmi, ki sem jih plačeval, mojega denarja pa ni nikjer več? Celo karajga me, da sem jih osreparil.

Gledam, berač, to poslojpe, ki sem vanj vložil vse svoje prihranke in mislim, da je moje.«

Podpiranje malega človeka

Iz proračunskega govora narodnega poslanca dr. Jureta Koceta, ki ga je imel nedavno v narodni skupščini in ki se je v njem iskreno zavzel za našega malega človeka, posnemamo sledeče:

»Nekoliko besedi pa bi hotel posvetiti tudi problemu gospodarsko slabotnega človeka, kateremu je treba zagotoviti eksistenco. Tendence podpiranja malega človeka bi se morala izvesti skozi vse naše gospodarsko zakonodajstvo. Posebej moram omeniti odredbe o našem obrtništvu. V vseh državah se v zadnjem času zelo skrbi za obrtnike ter se posveča temu stanu vedno večja pažnja. To pa z razloga, ker je obrtnik v gospodarstvu prav tako važen faktor kakor kmetovalec. Obrtnik je tudi individualni proizvajalec svojega izdelka v celoti, kot kmetovalec, on je mali človek, ki ima svojo obratovalnico. Ta obratovalnica pa predstavlja v svojem jedru zdravo in važno gospodarsko ediničo. Obrtniško delo ohrani človeka in obrtnik ostaja vedno samostojen in neodvisen delavec ter je zato v interesu države, da podpira obrtništvu z vse-

mi silami, ker je za državo bolj važno, da ima več zdravih malih obrtnikov kakor pa orjaške industrije, zlasti tuje, ki v naši državi s svojimi metodami in sistemi naravnost kršijo predpise o zaščiti delavstva. Treba je omogočiti obrtnikom večjo udeležbo pri javnih delih, odnosno pri licitacijah države in samoupravnih teles ter v ta namen izpremeniti zakon o državnem računovodstvu. Nadalje je potrebno, da se zaradi zaščite malega obrtnika izpremeni tudi zakon o neposrednih davkih. Če pravilno precenimo pomen obrtniškega stanu kot eminentno gospodarskega nacionalnega činitelja v naši državi, potem moramo priznati, da je upravičena tudi zahteva, da se izda zakon o pobijanju šušmarstva. Enako je upravičena zahteva obrtnikov, da se jim pomaga s cenanim kreditom. Namenoma sem se ustavil malo dalje pri vprašanju kmeta in obrtnika, ker sta to najvažnejša činitelja v naši državi, a sta danes oba v zelo neugodnem položaju. V mojem okraju — v črnomeljskem — nima kmet niti za sol in vžigalice, a kaj šele za obleko in obutev. Cela vas si medsebojno izposojuje ogenj, poleg tega pa je okraj glede prehrane pasiven, da je vrhu vsega narod še lačen. Ni čuda, če je postal kmet apatičen, apatija pa je hujska kakor vse drugo. V istem položaju pa je tudi tamošnji obrtnik. Vem, da tak položaj ni samo v mojem okraju, temveč v večini okrajev naše države. Emigracija nam je preje dajala letno nad eno milijardo, sedaj pa ne dobivamo od nje več ko 100 milijonov v vsej državi. Naš naravni prirastek ostaja v državi ter se nam zato vsiljuje vprašanje zaposlitve naših ljudi, ki so se v prejšnjih letih izseljevali kot kmetovalci in obrtniki.»

Želimo, da dr. Kocetova skrb za našega malega človeka najde v vrstah naših narodnih poslancev še mnogo posnemalcev.

TVRDKA

F. Kollmann

priporoča svojo veliko zalogo navadnega, solinskega in ornamentnega stekla za vse vrste zgradb.

Med obrtniki

Združenje obrtnikov oblačilnih strok v Ljutomeru je imelo nedavno v gostilni Strasser svojo redno letno skupščino, ki se je udeležilo 53 članov, a vodil jo je predsednik g. Jakob Trstenjak, ki je imenoval za zapisničarja g. Ivana Hanžla, a za overovatelja gg. Franca Cokana in Avgusta Nemca. Po pojasnilu, da je bilo z občinim zborom tako dolgo odlašano zategadelj, ker je ZTOI tako svetovala zaradi reorganizacije združenj, je pozdravil tajnika OO g. Novaka in podal besedo g. Janku Prelogu, da poda tajniško poročilo. Združenje šteje 120 članov, in sicer 55 čevljarjev, 31 krojačev, 29 šivilj, 4 vrvarje in 1 modistinjo, dalje 40 pomočnikov in 69 vajencev. V prejšnjem poslovnem letu je združenje prijavilo oblastvom 64 šušmarjev, ki so bili večinoma kaznovani, a tudi sicer je vedno v vsakem oziru vestno ščitilo interese svojega članstva ter pošiljalo svoje zastopnike na vsa važnejša obrtniška zborovanja. Po poročilu predsednika nadzorstvenega odbora g. Andreja Bergleza je bila dosedanjemu odboru dana razrešnica in bil odobren proračun za letošnje leto. V pomočniški izpraševalni odbor so bili ponovno izvoljeni vsi dosedanji člani. Po pozdravu g. Julčeta Novaka, ki je zbo-

Rudolf Dostal:

Zgodovinski razvoj slovenske obrtnosti (NADALJEVANJE)

Razvoj našega obrta od leta 1700. nadalje.

Za razvoj obrta v dobi cesarja Karola VI. je bil velikega pomena tako imenovani merkantilni sistem. Po nazorih jalno blaginjo narodov, nego sta obrt in trgovina. Čim več prodaja, cenejša ko kupuješ surovino in jo izdeluješ ter dražje iztržiš izdelke, tem manj novcev gre iz domače dežele v tujino, tem več izkupi domačin v tujini. Zato bodi prva skrb, da se pospešuje izdelovanje blaga v domovini in njegov izvoz v tujino. Nasprotno pa naj se ovira dovažanje tujih izdelkov, hkrati pa naj se zabranjuje izvažanje domačih snovi v tujino ter olajšuje uvoz tujih surovin. Merkantilnega sistema so se bili najprej oprijeli Francozi, za njimi pa ostale države in tudi Avstrija. Vlada je dajala domačim obrtnikom monopol in privilegije; dovoljevala jim je, da so ustnavljali podjetja in določala, da so smeli ljudje samo njim prodajati potrebno suro-

vino, n. pr. suknjarjem sukno, papirnicam cunje itd. Opraščala je domače obrtnike davka, mitnin in ostalih bremen ter jim je dajala celo denarne podpore. Bodrila je ljudi, da naj sade murve, sejejo lan, zboljšujejo ovčarstvo, kupujejo rajši domače izdelke nego tuje itd. Na ljubljanskem Gradu n. pr. so takrat nasadili murve, v Ljubljani ustanovili tovarno svile, drugod pa steklarne, suknarne in raznovrstne delavnice. Hoteč privabiti inozemske obrtnike, je vlada celo izpregledala, če so bili luterani, nasprotno pa ni več upoštevala srednjeveških svoboščin in je sama podeljevala obrtne pravice. — Razvoj dobrega obrta in trgovine pospešujejo dobre ceste. Zato je vlada tudi v naših krajih pridno gradila nove ceste in popravljala stare. Iz tistega časa je cesta čez Ljubelj in od leta 1720. tudi velika državna ali takoimenovana »cesarska« cesta z Dunaja čez Ljubljano v Trst. Ta cesta pa je bila še nekaj desetletij zelo slaba. Nikjer se ni dobilo prenočišča. Če se je pri vozu kaj polomilo, je obležalo blago po več tednov na cesti in se tako kvarilo. V Planini je bila še precej dobra gostilna, a odtod naprej do Trsta nobene več. Vozniki niso dobili niti prenočišča, niti hrane in pijače, pa niti krme za živino.

Nikjer ni bilo kovačev, kolarjev in jermarjev. Zadnja poštna postaja za Reko je bila v Planini, za Trst pa v Razdrtem. Oblasti so nato ukazale, da se morajo odpreti v vaseh gostilne, da dve milji vsaksebi izkopati vodnjaki in poklicati najpotrebnejši obrtniki na kmete. — Velike obrtne ugodnosti so takrat privabile v naše kraje poleg podjetnih poštenjakov tudi sleparske pustolovce. Mnoga obrtna podjetja se niso obnesla, ker niso bila umno in pošteno zasnovana. Vendar je to novo stremljenje in prizadevanje poleg vseh neuspehov rodilo tudi precej sadu.

Kakor Karol VI., tako sta tudi njegova naslednika cesarica Marija Terezija in Jožef II. pospeševala obrtnost z istimi sredstvi. Dajala sta obrtnikom predprave, predplačila in nagrade; popuščala sta jim davke, oproščevala nekatere delavce tlake in vojaščine ter zabranjevala izseljevanje kovačev in nekaterih ostalih obrtnikov v tuje dežele. Dovoljevala sta, da sme ta in oni obrtnik edini kupovati potrebno surovino v določenem okraju ter prepovedala izvoz takih surovin v inozemstvo. Dala sta poučevati narod, kako je zboljšati suknarstvo in svilarstvo.

Nadaljevanje sledi

Zbornica za TOI vas obvešča

Vprašanje podružnic

Po določilih § 132 /2/ Obrtnega zakona more imetnik obrta imeti podružnice tudi izven občine, ki v njej stalno biva, toda ne izven področja upravne oblasti I stopnje. Otvarjanje teh podružnic se mora oblastvom prijaviti tako, kakor določa § 100 omenjenega zakona, a izpolnjeni morajo biti seveda predvsem pogoji iz § 132. Ta določba ima splošen značaj in velja za vse vrste obrti, ki jih navaja Obrtni zakon.

Ker so v nekaterih krajih predmetne določbe o otvarjanju podružnic napačno tolmačile, je ministrstvo za trgovino in industrijo izdalo sledeča navodila:

1) Upravne oblasti morajo od imetnika obrtnih delavnic, ki izven svojih občin otvarjajo podružnice, za vodstvo istih zahtevati poslovedje, ki ima v § 19 določene kvalifikacije.

2) Postavljanje poslovedje ni potrebno zahtevati v slučajih, kadar obrtniki le na sejmske dneve otvarjajo v drugih krajih svoje prodajalne.

Člani izpraševalne komisije za graditelje

Ban dravske banovine je s svojo odredbo na podlagi določil § 39 Obrtnega zakona in čl. 2. Uredbe o polaganju izpitov za graditelje visokih in nizkih stavb v izpraševalno komisijo odredil za predsednika tehn. inspektorja g. ing. Rudolfa Zajca, a za člane: iz vrst uradnikov tehničnega oddelka kr. banske uprave dravske banovine gg. ing. Karla Orla, ing. Josipa Otahala in ing. Josipa Černivca, iz vrst profesorjev tehnične fakultete ljubljanske univerze gg. ing. Alojzija Krela, ing. Alojzija Hrovata in ing. Cirila Žnidaršiča, iz vrst pooblaščenih inženjerjev in arhitektov gg. ing. Stanka Dimnika, ing. Milka Pirkmajerja in ing. Rađa Kregarja, iz vrst profesorjev srednje tehnične šole v Ljubljani gg. ing. Pavla Kryla in ing. Leona Novaka ter iz vrst graditeljev gg. Ivana Briclja, Miroslava Zupana in Konrada Gologranca.

Za pobiranje šušmarstva

Šefom vseh uradov, oblastev in ustanov na področju kr. banske uprave dravske banovine je g. ban izdal okrožnico z naslednjo vsebino:

Ministrstvo za trgovino in industrijo je opozorilo kr. bansko upravo na dejstvo, da posamezni strokovni uslužbeni državnih ali samoupravnih ustanov, podjetij in delavnic često prevzemajo tudi privatna dela in naročila, ki jih izvršujejo bodisi v času izven obveznega dela v svoji službi, bodisi tudi v službeni delavnici. To je dalo povod za mnoge pritožbe raznih obrtniških ustanov.

Naročam vsem gg. starešinom, da opozore dodeljeno in podrejeno strokovno osebje (profesionaliste in delavce) na nedopustnost takega postranskega dela, da ga zabranijo in da opozore vse tako osebje na § 74 zakona o uradnikih, ki določa, kdaj sme opravljati uslužbenec poleg svoje redne službe tudi postranske posle.

Postavljanje poslovedij v podružnicah

§ 100 Obrtnega zakona določa, da more lastnik kake podružnice sam le dva meseca voditi isto, ako je dotlej nameščen in oblastvom prijavljeni poslovodja izstopil iz službe. Po preteku tega roka mora postaviti in prijaviti novega poslovodjo. Ker so se dogajali slučajji, ki niso bili v skladu s temi odredbami je trgovinsko ministrstvo izdalo vsem podrejenim oblastvom strogo navodilo, da vsakega lastnika podružnic, ki bi ne izpolnil teh zakonskih določil, najstrožje kaznujejo in podružnico za toliko časa zapro, dokler lastnik ne namesti in oblastvom prijavi novega poslovodjo, ki bo vodil podružnico.

Akvizicija naročil

Ker so se v pogledu zbiranja naročil za razne obrtniške izdelke dogajale nekatere nepravilnosti, je trgovinsko ministrstvo izdalo naslednje pojasnilo:

1) Imetniki obrtniških delavnic morejo v mestu, kjer stalno bivajo, sami ali potom oseb, ki so v njihovi službi, neomejeno zbirati naročila. Od tega je izvzeta le roba, ki jo določa toč. 2. §. 143 Obrtnega zakona, za katero se pri poslovnih osebah, ki s to robo trgujejo, morejo prav tako neomejeno zbirati naročila, pri zasebnikih pa izključno le na poziv.

2) Imetniki zasebnih delavnic morejo izven svojega stalnega bivališča sami ali potom oseb, ki so v njihovi službi, zbirati za svoje izdelke naročila pri trgovcih, tovarnarjih in obrtnikih, ki s to robo trgujejo. Izven mest svojega stalnega bivanja smejo imetniki podjetjem, ki s tako robo trgujejo, nuditi in pri njih zbirati naročila izključno le na poziv, a prav tako tudi pri zasebnikih.

Volitev članov odbora prisilnih združenj

Ker so se pri volitvah predsednika, podpredsednika in članov odbora prisilnih združenj pojavile nekatere nepravilnosti, je trgovinsko ministrstvo izdalo naslednje navodilo:

Redni letni občni zbor prisilnih združenj voli predsednika, podpredsednika in člane upravnega odbora. Ker je predsednika in podpredsednika treba izvoliti na samem občnem zboru, se ostali funkcionarji odbora konstituirajo iz izvoljenih članov šele na prvi seji.

To navodilo velja po poteku mandatov sedanjih uprav prisilnih združenj.

Vse naše naročnike

vljudno prosimo, naj nam oprostite zamudo, ki z njo izdajamo naš list. Že iz dnevnega časopisja je vsem gotovo več ali manj znano, da je prišlo do spora med slovenskimi tiskarnami in grafičnim delavstvom, ki traja že drugi mesec, a še vedno ni izgleda, da bi se razmere kaj kmalu uravnovesile. S pomožnimi silami tiskarne le težko zmagujejo delo in skoro ves slovenski periodični tisk izhaja z velikimi zamudami.

Krivda za neredno izhajanje našega lista pa seveda ni le na tiskarnah, marveč — žal — prav tako tudi na naših obrtniških tovariših, ki nam z nerednim plačevanjem malenkostne naročnine ne le onemogočajo redno izdajanje našega edinega in najstarejšega slovenskega obrtniškega stanovskega glasila, marveč ga tudi dovajajo v izredno težak položaj. Znano je namreč, da se »Obrtni vestnik« zdržuje le z naročnino in nima nobenih posebnih virov, ki bi iz njih mogel kriti velike stroške tiska.

Ob tej priliki ponovno prosimo vse naše naročnike, ki so z naročnino še v zaostanku, da nam jo vsaj v obrokkih čimprej nakažejo in nam tako omogočijo v njihovem lastnem interesu redno izdajanje lista, prav tako pa ga tudi priporočajo med svojimi tovariši in nam pridobivajo nove naročnike.

Uprava »Obrtnega vestnika«

Obrtniški javnosti

V zadnjem času čujem vedno česča namigavanja in prikrite očitke, da prejemam za svoje udejstvovanje pri ZTOI visoke mesečne denarne nagrade, ki v preprosti domišljiji dosegajo znesek 6.000.— Din in še več.

Izjavljam, da je vsakomur na prosto dano, da se o mojih prejemkih lahko sam prepriča, in bo z lahkoto ugotovil, da teh, pa tudi najmanjših prejemkov nikjer ni, in da je edina moja nagrada za vse idealno ter nesebično delo, ki ga usmerjam v dobrobit obrtniške skupnosti in v pomoč stanovskim tovarišem, zaradi česar izgubljam mnogo časa tudi v svojem podjetju, le velika nevhvaležnost in zavist.

Ker te vrste govornice hočejo namenoma mojemu ugledu škodovati, odločno opozarjam vsakogar, ki jih razširja in jih bo širil še nadalje, da bom brez vsake obzirnosti se znal proti temu nečednemu obrekovanju zavarovati na kompetentnem mestu.

Josip Rebek l. r.

t. č. podpredsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zaloga stekla, porcelana, zrcal, svetilk, raznih okvirjev itd.

STAVBNO IN UMET. STEKLARSTVO

Avgust Agnola

LJUBLJANA, Tyrševa cesta štev. 10

Račun poštne hranilnice 10.940
Telefon 2478

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

rovalce pozdravil v imenu ZTOI in OO in po umestni debati je predsednik g. Trstenjak uspelo zborovanje zaključil. Prepričani smo, da bo združenje tudi v bodoče prav tako marljivo nadaljevalo svoje delo, ki mu v njem želimo mnogo uspehov.

Za zaščito vlagateljev

Društvo vlagateljev denarnih zavodov v Ljubljani nas obvešča, da je z vseskozi stvarno utemeljeno vlogo ugovarjalo pri g. ministru trgovine proti temu, da bi se neki denarni zavodi sanirali na račun vlagateljev. Obstoja namreč konkretni predlog, glasom katerega naj se neki slovenski denarni zavod sanira na ta način, da se 60% vsake vloge obrestuje po 2% in se bo ta del vloge vračal upnikom skozi 6 let po polletnih razporedih. Ostalih 40% se pa od vloge odpiše in vpiše v posebni rezervni sklad iz katerega se bo odplačevalo upnikom le po možnosti iz čistega letnega dobička zavoda, če ga kaj preostane, potem ko se mora iz tega čistega dobička prvenstveno dotirati rezervni sklad in se morajo plačati dividende na prednostne delnice. Računi so pokazali, da je možnost vrnitve teh 40% vlog, pretvorjenih v rezervni sklad zavodov, minimalna. Zato društvo vlagateljev v zadnjem trenutku apelira na gg. ministre, da naj takega sanacijskega načrta ne potrdi, posebno, ko je društvo vlagateljev v svoji vlogi dokazalo, da je ta sanacijski načrt nezakonit in izvedljiva sanacija takega zavoda tudi brez pritegnitve vlog vlagateljev. Pg. člani našega društva in vsi vlagatelji dobe podrobne informacije glede te sanacije v društveni pisarni (Ljubljana, Kralja Petra trg št. 3, pisarna gosp. notarja Ušlakarja) in se narošajo, da podpro prižadevanje društva, da ne pride do take sanacije, ki tako glo in premoženje vlagateljev zarezhe v pravice teljev.

Razstave

Obrtne razstave širom banovine. O izredno lepo uspešnih obrtnih razstavah, ki so jih naši vrli obrtniki v zadnjem času priredili v raznih krajih naše banovine, bomo radi malega obsega našega lista mogli obširneje poročati šele v prihodnji številki.

Za danes želimo naglasiti le, da so vse te razstave, ki se je naš dnevni tisk o njih

že izredno laskavo izrekli, naletele na največje priznanje vse naše javnosti in tudi najvišjih predstavnikov oblasti in ustanov. Prepričani smo, da bodo dosegle svoj namen: vzbuditi pri naši javnosti zanimanje za lepe in solidne izdelke naših poštenih mojstrov in povečati obrat v naših obrtniških delavnicah.

Po lepo začrtani potjo odločno naprej!

Velesejem v Ljubljani

JADRANSKA RAZSTAVA

5. — 16. septembra.

Razstavišče obsega 40.000 m².

Naš Jadran: (adranska straža. Zgodovina. Geografija. Jame. Živali. Rastline. Narodne noše in običaji. Vojska in trgovaška mornarica. Sport. Promet. Tujski promet. Gospodarstvo. Ribarstvo).

Velika razstava živih morskih rib in drugih živali.

Umetnostna razstava „Naše morje“.

Posebne razstave:

Arhitektura. Perutnina. Kunci. Koze.

Ovce. Obrt. Industrija. i. t. d. i. t. d.

Tekmovanje harmonikarjev 15. septembra.

Polovična voznina na železnici in avijonih, popusti na parobrodih. Železniške legitimacije se dobijo po Din 5.— na postajah.

Vabimo na prekrasno razstavo.

Priporoča se cenjenim gostom
KRČMA — VINOTOČ

»URBAS«

v Slomškovi ulici štev. 13.

Odprto vsak dan do 24. ure.

poleg Mestne elektrarne.

Točijo se

izborna vina ter pivo in žganje.

Mrzla in gorka jedila.

CENE ZMERNE. — POSTREŽBA TOČNA.

se priporoča

Boris V. Simandl

specialna delavnica za vsakovrstne kontrolne blagaine, pisalne in računske stroje

LJUBLJANA. Kolodvorska 11

Telefon 24-37

Delo zajamčeno

Cene konkurenčna

KRIZEBOKONEC,

KO BODO DOMAČI DENARNI ZAVODI MOGLI ZOPET DAJATI
NOVA POSOJILA IZ NOVIH VLOG.

ZAUPAJTE VAŠ DENAR

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI,

KI IZPLAČUJE NOVE VLOGE, VLOŽENE PO L. 1933 NEOMEJENO TER JIH

OBREŠTUJE PO 4 do 5 %

VLOGE NAD DIN 400.000.000.—

REZERVE DIN 14.600.000.—

VLJUDNO VAS OBVEŠČAMO, DA SMO SE

PRESELILI

s Tyrševe ceste v Franciškansko ulico št. 4
poleg hotela „Union“

PRVA JUGOSLOVENSKA TVORNICA
UKOČENOG DEVA D. D.
SUSAČ

Skladišče: LJUBLJANA. Tel. 32-49

Peter Angelo dr. z o. z.
Ljubljana - Tel. 32-49

ZAŠČITNI ZNAK

ZAŠČITNI ZNAK

ZANATSKA BANKA

kraljevine Jugoslavije A. D., podružnica Ljubljana

Telefon štev. 30-20

podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična posojila,
kredite na tekoči račun,
posojila in zastavo državnih vrednostnih papirjev
do najvišjega zneska Din 250.000.—.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitev.
Interesenti dobe informacije ustno in pismeno pri:

ZANATSKI BANKI kraljevine Jugoslavije A. D., podružnici v Ljubljani.

**Pridobivajte
našemu listu vedno nove
naročnike!**

Odgovorni urednik Vladimir Regally. — Za konzorcij »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. — Tiska »Narodna tiskarna«. — Predstavnik Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.